

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
_____ 2017 р. № _____

ПРОГРАМА
всеукраїнського експерименту за темою “Стандартизація наскрізної соціально-психологічної моделі
масового впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику”
на базі навчальних закладів України
на 2017–2022 роки

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
1.	Аналіз наукових та науково-практичних педагогічних та психологічних літературних джерел із питань медіаосвіти з метою побудови спільного для всіх учасників експерименту кластера знань	Липень – жовтень 2017 р.	Спільний кластер знань, що сприятиме концептуальному входженню учасників у дослідно-експериментальну роботу
2.	Проведення тематичних серпневих нарад з питань медіаосвіти як чинника національної безпеки в умовах зовнішньої інформаційної агресії і фактора зростання якості сучасної освіти в Україні	серпень 2017 р.	Підвищення медіакомпетентності педагогів
3.	Розроблення на основі вітчизняної концепції впровадження медіаосвіти (нова редакція) регіональних психолого-педагогічних моделей інтенсивного розвитку наскрізної системи медіаосвіти в умовах зовнішньої інформаційної агресії	жовтень – грудень 2017 р.	Регіональні моделі інтенсивного розвитку наскрізної системи медіаосвіти

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
4.	Забезпечення фінансування всеукраїнського експерименту. Затвердження кошторисів витрат на проведення експерименту на 2018 р.	Вересень – грудень 2017 р.	Фінансове забезпечення
5.	Розробка і затвердження медіаосвітніх заходів у складі планів роботи навчальних закладів, передбачення проведення тижня медіаграмотності, участі у всеукраїнських заходах з розвитку медіаосвіти.	жовтень 2017 р.	План заходів
6.	Проведення заходів Міжнародного тижня медіаграмотності, представлення здобутків розвитку медіаосвіти в регіоні, отриманих протягом 2017 р., опрацювання результатів діагностичних зрізів, нагородження за найкращі досягнення й особисті внески в розвиток медіаосвіти	листопад 2017 р.	Підвищення рівня медіаграмотності суб'єктів освітнього процесу
7.	Підготовка і проведення щорічного всеукраїнського конкурсу аудіовізуальної творчості і дослідницьких проєктів “Діти і медіа”, фестивалів дитячої медіатворчості	Вересень 2017 р. – травень 2018 р.	Нагородження переможців на освітянських виставках, інформаційна підтримка демонстрації творів переможців, науковий аналіз результатів досліджень
8.	Розроблення критеріїв готовності всіх суб'єктів навчально-виховного процесу до впровадження медіосвітніх інновацій, налагодження інформаційних каналів взаємодії, проведення пілотних досліджень	березень – травень 2018 р.	Критерії готовності до впровадження медіаосвітніх інновацій

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
9.	Визначення стратегії підготовки педагогічних колективів і батьків до впровадження медіаосвітніх інновацій, проведення стратегічних сесій, проведення пілотних діагностичних зрізів	вересень 2017 р. - травень 2018 р.	Стратегія підготовки педагогічних колективів і батьків до впровадження медіаосвітніх інновацій
10.	Проведення установчих семінарів-практикумів, інтернет-конференцій і вебінарів для педагогічних колективів загальноосвітніх навчальних закладів з метою їх ознайомлення з особливостями технології впровадження наскрізної інтегрованої медіаосвіти та викладання медіаосвітніх програм, рекомендованих МОН України	вересень 2017р. -травень 2018 р.	Первинна підготовка педагогічних колективів до здійснення всеукраїнського експерименту
11.	Визначення складу творчих ініціативних груп учителів-дослідників, шкільних психологів для участі в організації та проведенні експерименту з інтенсивного підвищення медіаграмотності шкільних колективів	січень 2018 р.	Творчі групи вчителів-дослідників, шкільних психологів
12.	Підведення підсумків експерименту на першому етапі, коригування списку учасників (за потребою), підготовка звіту	червень 2018 р.	Науковий звіт
II. Концептуально-діагностичний етап (червень 2018 р. – червень 2019 р.)			
1.	Удосконалення медіапсихологічних критеріїв, розроблення та стандартизація психодіагностичних методик оцінювання рівня	червень – жовтень 2018 р.	Стандартизовані діагностичні методики для всеукраїнського експерименту

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
	медіакультури учнів і батьків різних навчальних закладів		
2.	Проведення першого етапу діагностики рівня медіакультури та ставлення суб'єктів навчального процесу до впровадження в школі медіаосвітніх інновацій	вересень – жовтень 2018 р.	Внесення змін до методичної роботи з учителями за підсумками діагностики рівня медіакультури учнів
3.	Проведення анкетування вчителів та батьків, вивчення сімейної медіакультури з метою виявлення рівня медіаграмотності, середовищної, мотиваційної і технологічної готовності дорослих суб'єктів навчально-виховного процесу до впровадження медіаосвіти	вересень – жовтень 2018 р.	Внесення змін до методичної роботи з учителями та батьками за підсумками анкетування
4.	Формування регіональних методичних об'єднань для наскрізного впровадження медіаосвіти і підготовки вчителів до викладання медіаосвітніх курсів, рекомендованих МОН України	вересень – жовтень 2018 р.	Списки членів регіональних методоб'єднань, узгоджені плани роботи
5.	Проведення заходів Міжнародного тижня медіаграмотності, представлення здобутків розвитку медіаосвіти в регіоні, отриманих протягом 2017 р., та аналіз результатів діагностичних зрізів	листопад 2018 р.	Підвищення рівня медіаграмотності суб'єктів освітнього процесу
6.	Підготовка і проведення щорічного всеукраїнського конкурсу аудіовізуальної творчості і дослідницьких проектів “Діти і медіа”, фестивалів дитячої медіаторчості	вересень 2018 р. – травень 2019 р.	Нагородження переможців на освітянських виставках, інформаційна підтримка демонстрації творів переможців, науковий аналіз результатів

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
			досліджень
7.	Упровадження наскрізних елементів системи інтегрованої медіаосвіти в позакласній і позашкільній освіті, відкриття медіаосвітніх секцій у відділеннях МАН, зокрема “Медіапсихологія”	протягом етапу	Підвищення рівня медіакультури старшокласників
8.	Розроблення програм семінарських і практичних занять для класних керівників, учителів-предметників із питань упровадження інтегрованої медіаосвіти з урахуванням профілів навчання, проектів робочих навчальних програм	вересень - грудень 2018 р.	Програми семінарських занять для класних керівників, учителів-предметників із питань упровадження медіаосвіти
9.	Проведення засідань творчих робочих груп щодо технології впровадження медіаосвіти, ролі ІКТ, комунікації і творчості у вітчизняній моделі медіаосвіти	протягом етапу	Підвищення медіаосвітньої кваліфікації педагогів, створення умов для ефективного впровадження
10.	Створення електронних ресурсів для інформаційно-комунікаційної підтримки експерименту з упровадження медіаосвіти і поширення кращого педагогічного досвіду	протягом етапу	Електронний ресурс, медіаосвітній сайт
11.	Проведення щорічної підсумкової конференції з медіаосвіти	березень 2019 р.	Збірник матеріалів, публікації в журналі
12.	Підведення підсумків проведення всеукраїнського експерименту на другому етапі, підготовка звітів	червень 2019 р.	Науковий звіт

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
III. Формувальний етап (червень 2019 р. – червень 2020 р.)			
1.	Підготовка авторських навчальних програм медіаосвітніх курсів для всіх ланок освіти і старшокласників з урахуванням особливостей переходу до профільного навчання, стандартизація модулів інтегрованої медіаосвіти в умовах інформаційної агресії	Липень – грудень 2019 р.	Збірник авторських програм з наскрізної і інтегрованої медіаосвіти
2.	Координація зусиль науковців і педагогів різних ланок освіти (загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, системи підвищення кваліфікації, педагогічних університетів) з метою поширення медіаосвітніх практик	протягом етапу	Програма спільної медіа-освітньої діяльності
3.	Підготовка і проведення щорічного всеукраїнського конкурсу аудіовізуальної творчості і дослідницьких проектів “Діти і медіа”, фестивалів дитячої медіаторчості	вересень 2019 р. – травень 2020 р.	Нагородження переможців на освітянських виставках, інформаційна підтримка демонстрації творів переможців, науковий аналіз результатів досліджень
4.	Проведення заходів Міжнародного тижня медіаграмотності, представлення здобутків розвитку медіаосвіти в регіоні, отриманих протягом 2017 р., та осмислення результатів діагностичних зрізів, нагородження за найкращі досягнення й особисті внески в розвиток медіаосвіти	листопад 2019 р.	Підвищення рівня медіаграмотності суб'єктів освітнього процесу

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
5. 4.	Розширення електронних ресурсів для інформаційно-комунікаційної підтримки експерименту з упровадження медіаосвіти і поширення кращого педагогічного досвіду	протягом етапу	Постійно оновлюваний медіа освітній сайт
6. 5.	Забезпечення розвитку медіакомпетентності старшокласників під час вивчення курсу за вибором “Медіакультура” в трьох типах профільних класів (гуманітарному, художньо-культурному та інформаційних технологій), сприяння створенню умов для інтеграції медійних практик дорослих і дітей, розвитку сімейної медіакультури	протягом етапу	Підвищення рівня медіа-компетентності учнів експериментальних навчальних закладів
7. 6.	Підготовка і рецензування підручників і посібників для медіаосвітніх курсів	протягом етапу	Комплект рекомендованих підручників і посібників з медіаосвітніх курсів
8. 7.	Підготовка авторських навчальних програм інтегрованої медіаосвіти для учнів молодших і середніх класів, медіаосвітніх факультативів та відповідних методичних рекомендацій для вчителів, методичних посібників з окремих проблем медіаосвіти	протягом етапу	Збірник навчальних програм і модулів, методичні рекомендації для вчителів, методичні посібники з окремих проблем медіаосвіти
9. 8.	Здійснення моніторингу розвитку медіакультури учнів, залучених до участі в експерименті роботі, та зіставлення його результатів з даними всеукраїнського моніторингу рівня медіакультури населення	Вересень – грудень 2019 р.	Інформаційні бюлетені, використання результатів моніторингу для визначення подальшої роботи в умовах експерименту
10. 9.	Створення діагностичних методик для дослідження рівня медіакультури студентської	протягом етапу	Методики діагностики медіакультури студентської молоді

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
	молоді, її готовності до впровадження медіаосвітніх інновацій		
11.1	Розроблення концепції фахової підготовки медіапедагогів і медіапсихологів на базі педагогічних університетів та закладів післядипломної педагогічної освіти, підготовка відповідних проектів освітніх програм рівня “магістр” і “доктор філософії”	березень 2020 р.	Пропозиції до складових галузевого стандарту вищої освіти, освітніх і освітньо-наукових програм освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр” та “доктор філософії”
12.1	Проведення комплексної діагностики психологічної готовності педагогічних колективів експериментальних навчальних закладів вищої школи до участі в дослідно-експериментальній роботі	Липень – грудень 2019 р.	Внесення змін до методичної роботи з викладачами і студентами за підсумками діагностики
13.1	Розроблення навчально-методичних комплексів медіаосвітніх спецкурсів для підготовки і підвищення кваліфікації педагогів та психологів	протягом етапу	Навчальні програми, методичні рекомендації, навчальні посібники
14.1	Проведення методологічного семінару з питань розвитку системи наскрізної медіаосвіти і стандартизації соціально-психологічної моделі	березень 2020 р.	Збірник наукових статей, спецвипуск журналу
15.1	Підведення підсумків третього етапу експерименту	червень 2020 р.	Науковий звіт
IV. Узагальнювальний етап (червень 2020 р. – червень 2021 р.)			
1	Організація заходів з підвищення кваліфікації методистів обласних інститутів післядипломної	червень 2020 р. – березень 2021 р.	Підготовка кваліфікованих кадрів для системи медіаосвіти

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
	педагогічної освіти, педагогів та психологів із питань масового упровадження наскрізної медіаосвіти в системі післядипломної освіти; експериментальна апробація психолого-педагогічних засад підготовки медіаграмотних педагогів і психологів освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр” на базі педагогічних університетів		
2.	Проведення заходів Міжнародного тижня медіаграмотності, представлення здобутків розвитку медіаосвіти в регіоні, отриманих протягом 2017 р., та осмислення результатів діагностичних зрізів, нагородження за найкращі досягнення й особисті внески в розвиток медіаосвіти	листопад 2020 р.	Підвищення рівня медіаграмотності суб’єктів освітнього процесу
3.	Здійснення підсумкового етапу діагностики рівнів медіакультури суб’єктів навчально-виховного процесу та їхньої готовності до конструктивної взаємодії в системі наскрізної медіаосвіти	вересень – жовтень 2020 р.	Інформаційно-аналітичні, науково-методичні матеріали
4.	Статистична обробка результатів дослідно-експериментальної роботи, що відображають розвиток медіакультури особистості в навчально-виховному процесі закладів 1-6 рівнів акредитації в умовах інформаційної агресії	грудень 2020 р. – травень 2021 р.	Одномірні та двомірні розподіли статистичних даних
5.	Аналіз отриманих результатів дослідно-	червень 2021 р.	Результати аналізу експериментальних

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
	експериментальної роботи з метою визначення змін, які відбулися порівняно зі станом на початок експерименту		даних
6.	Узагальнення результатів упровадження медіа-освіти в навчально-виховний процес	травень – червень 2021 р.	Узагальнення результатів упровадження медіаосвіти
7.	Діагностика рівня професійної готовності випускників ВНЗ, що пройшли медіаосвітню підготовку, до роботи в школі в умовах інформаційної агресії і потенційної загрози	лютий – червень 2021 рр.	Оцінка результатів програм підготовки медіапедагогів і медіапсихологів
8.	Проведення міжнародної науково-практичної конференції з проблем медіаосвіти, презентація результатів експерименту	березень 2021 р.	Збірник матеріалів конференції
9.	Розроблення висновків та рекомендацій за підсумками експерименту	Квітень – червень 2021 р.	Висновки експерименту та рекомендації щодо подальшого розвитку медіаосвіти в Україні
10.	Підбиття підсумків експерименту за четвертий етап	червень 2021 р.	Науковий звіт
V. Коригувальний етап (червень 2021 р. – червень 2022 р.)			
1.	Розроблення програми взаємодії в системі наскрізної медіаосвіти навчальних закладів різного рівня і територіальних установ, медійників, громадських організацій для формування сталого медіаосвітнього руху	Липень – жовтень 2021 р.	Програма взаємодії загальноосвітнього навчального закладу і територіальних установ, інших закладів освіти, громадських організацій, спрямованої на розвиток системи шкільної медіаосвіти
2.	Проведення заходів Міжнародного тижня	листопад 2021 р.	Підвищення рівня медіаграмотності

<i>№ пор.</i>	<i>Зміст</i>	<i>Строки виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
	медіаграмотності, представлення здобутків розвитку медіаосвіти в регіоні, отриманих протягом 2017 р.,		суб'єктів освітнього процесу
3.	Внесення змін у навчальні плани та зміст освіти, необхідні для розвитку масової наскрізної медіаосвіти	протягом етапу	
4.	Проведення циклу регіональних масових заходів з метою популяризації результатів експерименту для сприяння масовому впровадженню медіаосвіти, підвищення загального рівня медіакультури населення	протягом етапу	
5.	Поширення досвіду всеукраїнського експерименту через освітянську пресу, інші засоби масової інформації	протягом етапу	Публікації в освітянській пресі, інтернет-виданнях, виступи в інших засобах масової інформації
6.	Підбиття підсумків експерименту на останньому етапі	червень 2022 р.	Науковий звіт

Науковий керівник

доктор психологічних наук, член-кореспондент НАПН України,
заступник директора з наукової роботи
Інституту соціальної та політичної психології НАПН України

Л. А. Найдьонова

Координатор

кандидат філософських наук, доцент,

завідувач сектору організаційної культури та етики
педагогічних працівників відділу інноваційної діяльності та
дослідно-експериментальної роботи ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

Н. І. Семчук